

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

24 april 2008

ONTWERP VAN DECREET

betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de heren Johan Deckmyn en Dirk de Kort**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche.

Vaste leden:

de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Wim Van Dijck;

de heren Carl Decaluwe, Dirk de Kort, Paul Delva, Johan Verstreken;

de dames Margriet Hermans, Laurence Libert, de heer Herman Schueremans;

mevrouw Els Robeyns, de heren Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen.

Plaatsvervangers:

de dames Hilde De Lobel, Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, Frans Wymeersch;

de dames Martine Fournier, Sabine Poleyn, Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens;

de heren Karlos Callens, Marnic De Meulemeester, Hans Schoofs;

de heren Bart Caron, Chokri Mahassine, André Van Nieuwkerke.

Toegevoegde leden:

de heer Piet De Bruyn;

de heer Jos Stassen.

Zie:

1541 (2007-2008)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet

– Nr. 2: Verslag over hoorzitting

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel.....	4
1. Aanleiding voor een nieuw initiatief inzake sportinfrastructuur.....	4
2. Doel van het ontwerp van decreet.....	4
3. Totstandkoming van het ontwerp van decreet.....	4
4. Uitgangspunten van het ontwerp van decreet.....	4
5. Samenwerking met diverse actoren.....	5
6. Inhoudelijke toelichting bij het ontwerp van decreet.....	5
7. Stand van zaken.....	6
8. Vooropgestelde planning 2008.....	6
9. Vooropgestelde planning 2009.....	6
10. Waarom de keuze voor publiek-private samenwerking.....	6
II. Algemene bespreking.....	7
1. Standpunt van de heer Johan Deckmyn.....	7
2. Standpunt van de heer Johan Sauwens.....	7
3. Standpunt van de heer Dirk de Kort.....	9
4. Standpunt van de heer Bart Caron.....	11
5. Standpunt van de heer André Van Nieuwkerke.....	12
6. Standpunt van de heer Jos Stassen.....	12
7. Standpunt van de heer Hans Schoofs.....	13
8. Antwoorden van de minister.....	13
9. Bijkomende vragen van de commissieleden en antwoord van de minister.....	19
III. Artikelsgewijze bespreking en stemming.....	20
IV. Eindstemming.....	22

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media vergaderde op 13 maart, 8 en 10 april 2008 over het ontwerp van decreet betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering.

Op 13 maart 2008 werd het ontwerp van decreet toegelicht door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel.

Op 8 april 2008 werd een hoorzitting georganiseerd met professor Etienne Van Hecke, coördinator van het behoefteonderzoek sportinfrastructuur in Vlaanderen, en afgevaardigden van de voormalige Vlaamse Sportraad, de pas samengestelde Sectorraad Sport, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB), en de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV).

Op 10 april 2008 volgde de algemene en artikelsgewijze bespreking en stemming.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER BERT ANCIAUX, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, JEUGD, SPORT EN BRUSSEL

1. Aanleiding voor een nieuw initiatief inzake sportinfrastructuur

Minister *Bert Anciaux* stelt dat de aanleiding voor het ontwerp van decreet moet worden gezocht in de algemene vaststelling dat er een tekort is aan sportinfrastructuur. Volgens het kerntakendebat is er nood aan de realisatie van lokale sportinfrastructuur (een taak van de lokale besturen), nood aan de realisatie van topsportinfrastructuur (een taak van de Vlaamse overheid) en nood aan de realisatie van bovenlokale sportinfrastructuur (een taak van de provinciebesturen). Daarbij moet echter worden vastgesteld dat steeds meer middelen rechtstreeks worden gestort aan gemeentefondsen. De lokale besturen beslissen dus autonoom over de besteding van die middelen, waarbij sportinfrastructuur helaas vaak geen prioriteit blijkt te zijn. Daarom is het nodig om een inhaalbeweging in sportinfrastructuur te realiseren via alternatieve financiering, om zo op korte termijn 30 procent van het tekort te kunnen wegwerken.

2. Doel van het ontwerp van decreet

Het doel van het ontwerp van decreet is het realiseren van een inhaalbeweging door het opzetten van een subsidiëeringsmechanisme in combinatie met het principe van publiek-private samenwerking (pps),

om zo op een termijn van enkele jaren reeds 30 procent van het totale tekort aan sportinfrastructuur weg te werken. Het nieuwe decreet wordt geïntegreerd in de bestaande regelgeving. Het ontwerp van decreet sluit dan ook nauw aan bij het decreet Lokaal Sportbeleid. Het vierde hoofdstuk van het sportbeleidsplan moet worden gewijd aan de beschrijving van een globaal meerjarenplan met betrekking tot de lokale sportinfrastructuur. Dit is de eerste stap om lokale besturen te verplichten na te denken over hun langetermijnbeleid inzake sportinfrastructuur. De tweede stap ligt verankerd in het voorliggende ontwerp van decreet, en voorziet in een gedeeltelijke subsidiëring van nieuw op te richten of te renoveren sportinfrastructuur.

De eerste inhaalbeweging zal zich hoofdzakelijk concentreren op volgende types sportinfrastructuur: kunstgrasvelden, eenvoudige sporthallen, eenvoudige zwembaden en multifunctionele sportcentra. Met 225 miljoen euro zal zonder twijfel een belangrijke stap worden gezet. Het nieuwe decreet heeft echter de bedoeling om een algemeen kader te bieden zodat op middellange termijn het globale tekort kan weggeremd worden. De mogelijkheid wordt dus opengelaten om later een inhaalbeweging voor andere types infrastructuur te realiseren.

3. Totstandkoming van het ontwerp van decreet

Op 30 juni 2006: werd de nota 'Realisatie van een ambitieus Vlaams Sportinfrastructuurplan: inhaalbeweging sportinfrastructuur via alternatieve financiering' als projectconcept goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op 13 juli 2007 werd de verdere verfijning goedgekeurd door de Vlaamse Regering op basis van de nota 'Verdere implementatie van het Vlaams Sportinfrastructuurplan'.

Het voorliggend ontwerp van decreet is een verdere concretisering van deze conceptnota's. Het scheidt een algemeen kader voor een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering. Het uitvoeringsbesluit dat in voorbereiding is, regelt de inhaalbeweging voor sporthallen, zwembaden, kunstgrasvelden en multifunctionele sportcentra. Op 30 november 2007 werd het voorontwerp van decreet goedgekeurd door de Vlaamse Regering, en op 1 februari 2008 het ontwerp van decreet.

4. Uitgangspunten van het ontwerp van decreet

De minister somt de uitgangspunten op van het ontwerp van decreet. Dankzij private investeringen kan een versnelde realisatie van sportinfrastructuur worden gerealiseerd. Een ander uitgangspunt is flexibiliteit. Hierbij wordt de mogelijkheid opengelaten om later in andere domeinen sportinfrastructuur te reali-

seren. De Vlaamse Gemeenschap treedt op als aanbestedende overheid, en dit op basis van een mandaat dat haar wordt verleend door iedere individuele lokale overheid. Een ander belangrijk punt is dat de gekozen private partner een tijdelijke projectvennootschap of SPV (Special Purpose Vehicle) opricht. De SPV sluit een DBFM-contract (Design, Build, Finance, Maintenance) af met het lokale bestuur of de Vlaamse Gemeenschapscommissie wiens subsidieaanvraag werd geselecteerd. In het geval van de multifunctionele centra wordt de mogelijkheid opengelaten om ook de exploitatie (DBFMO) over te laten aan de private partner. De o staat hierbij voor operatie. Een volgend uitgangspunt is de koppeling van betaling aan beschikbaarheid: er zullen kortingen doorgevoerd worden voor zowel niet beschikbaarheid als voor afwijkingen van de opgelegde prestatie-eisen. Het gaat immers om de afname van een dienst, en niet van een bouwwerk.

Omwille van de complexiteit en de oplopende overheadkosten van pps-projecten, wordt gestreefd naar voldoende schaalgrootte. Aangezien de realisatie van één enkel kunstgrasveldproject, één eenvoudig sporthalproject of één eenvoudig zwembadproject op zich onvoldoende schaalgrootte bereikt, zullen per domein van sportinfrastructuur een aantal projecten gebundeld in de markt worden geplaatst. Door bundeling wordt eveneens gestreefd naar een volumekorting. Enkel de multifunctionele sportinfrastructuurprojecten zullen individueel aanbesteed worden, gelet op de te verwachten individuele grote verschillen.

Er wordt gestreefd naar een optimale waarde-kostprijsverhouding. Het betreft de overdracht van risico's aan partijen die deze het best kunnen beheersen.

De autonome beslissingsbevoegdheid van de lokale overheid wordt maximaal gerespecteerd. De lokale overheden blijven autonoom in hun keuze om in de voorgestelde structuur te stappen en behouden binnen de voorgestelde structuur een significante beslissingsbevoegdheid.

Een laatste uitgangspunt is de ESR95-neutraliteit. De infrastructuur moet buiten de sector overheid worden gefinancierd; enkel de periodieke betalingen mogen een impact hebben op het vorderingensaldo.

5. Samenwerking met diverse actoren

In een schematisch overzicht toont de minister dat de Vlaamse Gemeenschap in samenspraak werkt met de betrokken gemeenten en via DBFM-contracten met de private partners. Dit zijn aparte SPV's voor kunstgrasvelden, sporthallen, eenvoudige zwemba-

den, multifunctionele sportinfrastructuur en voor een aantal Bloso-proefprojecten.

De sportfacilitator is een samenwerkingsverband tussen de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), het Kenniscentrum pps, het kabinet Sport en het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

De minister vestigt de aandacht op de speciale rol van Agentschap voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie (Bloso) dat verkiest om als externe partner op te treden en een eigen samenwerkingsverband op te richten met de sportfacilitator. De PMV maakt wel deel uit van de sportfacilitator, maar krijgt ook het beginkapitaal van de Vlaamse Gemeenschap, dat wordt ingebracht in de verschillende SPV's. Het gaat hier om 5,7 miljoen euro.

6. Inhoudelijke toelichting bij het ontwerp van decreet

In de hoofdstukken I en II, inzake algemene bepalingen en inzake ondersteuning van alternatieve financiering van sportinfrastructuur voor de lokale overheid of de VGC worden allerhande regels voorzien. Het betreft onder meer de faciliterende, ondersteunende, coördinerende, voorbereidende en beherende rol van de Vlaamse Regering. Het voorziet dat het samenwerkingsverband tussen het Kenniscentrum pps, de PMV, het departement CJSM en Bloso kan worden geregeld in een samenwerkingsprotocol. Het regelt ook de bevoegdheid van de Vlaamse Regering tot het uitschrijven van de gunningsprocedures met mogelijkheid tot clustering.

Hoofdstuk III bevat een aantal bepalingen inzake de selectieadviescommissie. Ze bestaat uit deskundigen die een bijzondere kennis hebben inzake sport, sportbeleid, lokale besturen, (sport)infrastructuur en publiek-private samenwerking. De aanvragen worden gerangschikt op basis van vijf selectiecriteria voorzien in hoofdstuk IV.

Hoofdstuk IV betreft de subsidiëring van een gedeelte van de beschikbaarheidsvergoeding voor het beschikbaar stellen en houden van sportinfrastructuur. Het type infrastructuur dat subsidieerbaar is, wordt bepaald door Vlaamse Regering. De aanvragen moeten uiteraard tijdig worden ingediend, en via het goedgekeurd sportbeleidsplan geven de gemeenten, de provincies of de VGC te kennen dat zij instappen in het decreet Lokaal Sportbeleid.

Er worden vijf selectiecriteria afgebakend. De sportinfrastructuur moet duidelijk tegemoetkomen aan een reële lokale behoefte. De sportinfrastructuur moet onder meer worden gebruikt door meerdere

sportclubs, scholen, organisaties, individuele sportbeoefenaars en mag niet exclusief worden aangewend voor topsport. De sportinfrastructuur moet voor iedereen goed toegankelijk zijn, moet realiseerbaar zijn vóór een door de Vlaamse Regering vastgestelde datum, en moet optimaal geografisch verspreid liggen over de verschillende regio's.

De Vlaamse Regering kan beslissen dat de subsidieaanvragen worden ingediend op grond van een oproepsysteem en kan voor elk type sportinfrastructuur de wijze van bekendmaking van de oproep bepalen. De Vlaamse Regering beslist na advies van de selectieadviescommissie over de selectie en rangschikking van de subsidieaanvragen. De Vlaamse Regering kan ook beslissen over de inhoud van de subsidieovereenkomst, met name over de subsidievoorwaarden en het mandaat, en over de subsidiepercentages. Het is immers de bedoeling dat de Vlaamse Gemeenschap via het in dit decreet uitgewerkte subsidiemechanisme tot 30% van deze jaarlijkse beschikbaarheidsvergoeding kan gaan subsidiëren.

7. Stand van zaken

Uiteraard wacht de minister op de goedkeuring van het ontwerp van decreet in het Vlaams Parlement. Intussen worden de uitvoeringsbesluiten reeds voorbereid die dan voor goedkeuring moeten worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De administratie en het kabinet werken ook volop aan de finalisering van een beoordelingsprotocol voor het selecteren en rangschikken van de aanvragen door de selectieadviescommissie, de opmaak van een model van subsidieovereenkomst, de opmaak van een model van DBFM(O)-overeenkomst en de opmaak van het bestek.

8. Vooropgestelde planning 2008

De minister wil dit jaar nog de selectie doorvoeren voor 60 projecten voor een kunstgrasveld, vijftig projecten voor een eenvoudige sporthal, vijf projecten voor een eenvoudig zwembad en vier multifunctionele sportinfrastructuurprojecten (die elk individueel zullen worden aanbesteed door de geselecteerde lokale overheden).

Van deze projecten zal in 2008 reeds de aanbesteding gebeuren van een eerste cluster van 40 kunstgrasvelden voor een DBFM met terbeschikkingstelling gedurende tien jaar, en overdracht om niet op het einde van de termijn, en van twee multifunctionele sportinfrastructuurprojecten.

De minister benadrukt dat de overdracht na tien jaar inhoudt dat een goed onderhouden infrastructuur in perfecte staat moet worden overgedragen.

9. Vooropgestelde planning 2009

Voor het jaar 2009 voorziet de minister de aanbesteding van een eerste cluster van twintig sporthallen voor een DBFM met terbeschikkingstelling gedurende dertig jaar en gratis overdracht op het einde van de termijn; de aanbesteding van een cluster van vijf zwembaden voor een DBFM met terbeschikkingstelling gedurende dertig jaar en gratis overdracht op het einde van de termijn; de aanbesteding van twee multifunctionele sportinfrastructuurprojecten en de aanbesteding van een tweede cluster van twintig kunstgrasvelden voor een DBFM met terbeschikkingstelling gedurende tien jaar en gratis overdracht op het einde van de termijn.

Voor het jaar 2010 voorziet de minister de aanbesteding van een tweede cluster van dertig sporthallen voor een DBFM met terbeschikkingstelling gedurende dertig jaar en gratis overdracht op het einde van de termijn en de aanbesteding van extra multifunctionele sportinfrastructuurprojecten.

Maximaal wordt 7,5 miljoen euro per jaar voorzien als toelage van de overheid in de totale beschikbaarheidsvergoeding.

10. Waarom de keuze voor publiek-private samenwerking

De minister stelt dat de Vlaamse Regering voor een pps-contractie kiest wegens de maatschappelijke, operationele en financiële meerwaarde.

De maatschappelijke meerwaarde wordt gerealiseerd via de inhaalbeweging die inzake sportinfrastructuur op korte termijn wordt gerealiseerd, rekening houdend met de onmogelijkheid om schulden aan te gaan. Het betreft de oprichting van moderne en aangepaste sportinfrastructuur met een bijkomende prikkel voor de werkgelegenheid en de bouwsector. De overheid kan hierbij focussen op kerntaken als sportpromotie, terwijl de zorg voor infrastructuur door privépartners wordt opgenomen. Het project staat maximaal ten dienste van de gebruikers waarbij de architecturale overwegingen en de relatie met de Vlaamse Bouwmeester worden opgenomen in de selectieadviescommissie. Tevens wordt de autonome beslissingsbevoegdheid van gemeenten gerespecteerd.

De operationele meerwaarde ziet de minister in een betere transparantie, met een budgettaire opvolging en explicitering van alle andere kosten, inclusief onderhoudskosten die in het verleden vaak tot verdoken onkosten hebben geleid. De levenscyclusbenadering houdt in dat de beschikbaarheid wordt gegarandeerd over de volledige levensduur, inclusief

de overdracht in perfecte staat op het einde van het contract. De expertise van de private sector wordt volledig gevaloriseerd, inclusief de mogelijke verhoging van de efficiëntie door schaalvergroting via clustering van projecten. Ten slotte is er de risico-verdeling die niet enkel meer ten koste valt van de overheid.

De financiële meerwaarde wordt gerealiseerd via de kostenbeheersing, de mogelijkheid om de vergoeding van privépartners te koppelen aan resultaten in functie van de beschikbaarheid, de mogelijkheid om de vergoeding aan de privépartner te differentiëren, de mogelijkheid om investering te spreiden over meerdere infrastructuurprojecten, de ESR-neutraliteit en de schaalvoordelen door clustering.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Standpunt van de heer Johan Deckmyn

De heer *Johan Deckmyn* deelt mee dat zijn fractie het ontwerp van decreet zal goedkeuren, zij het met de nodige reserves. Het ontwerp van decreet is belangrijk voor de sportbeoefenaar. Er is inderdaad behoefte aan meer en betere sportinfrastructuur. Het ontwerp van decreet tracht daaraan tegemoet te komen. Terecht verwijst de memorie van toelichting immers naar het structurele en periodieke tekort aan openlucht- en overdekte sportinfrastructuur in vele gemeenten in Vlaanderen. Bij het Sport voor Alledecreet had Vlaams Belang kritiek bij de beperking van de gemeentelijke autonomie. Die kritiek geldt deels ook voor het voorliggende ontwerp van decreet.

Vlaams Belang is absoluut voorstander van het wegwerken van de achterstand op het vlak van sportinfrastructuur. Het wegwerken van die achterstand op zowel korte als middellange termijn. De decreetgever wil dat uitvoeren met private financiering, het bewuste pps-denkspoor. Dit schept echter verwachtingen op lokaal niveau, die niet altijd zullen ingelost worden, aangezien niet elk projectvoorstel zal worden gehandhaafd.

Gemeenten zullen veel projecten indienen om zoveel mogelijk financiële middelen in de wacht te slepen. Daardoor worden bij de lokale bevolking verwachtingen gecreëerd die niet allemaal ingelost kunnen worden.

Positief is wel dat extra sportinfrastructuur zal leiden tot extra sportbeoefening. Dat bleek alvast tijdens de hoorzitting van 8 april 2008. Daar benadrukte de Vlaamse Sportraad ook dat de exploitatie van sportinfrastructuur door privé-exploitanten niet mag lei-

den tot een stijging van de tarieven. Er was ook kritiek op het feit dat renovatie van sportinfrastructuur minder aandacht kreeg dan nieuwbouw. Hoe zal de minister aan die kritiek tegemoetkomen?

Een andere kritiek, waarmee de heer Deckmyn het alvast eens is, is dat de administratieve belasting vooral voor kleinere lokale besturen groot wordt. Vaak lanceren hogere overheden voorstellen die in grotere steden niet tot problemen leiden, maar in kleinere gemeenten wel. Ook voor het Sport voor Alledecreet moet de lokale overheid aanzienlijke inspanningen leveren. De kritiek geldt niet specifiek voor één decreet maar vele kleine bijkomende taken leiden tot een grote structurele belasting.

De heer Deckmyn heeft ook enkele bedenkingen bij de financiering via pps. Zal de overheid goede privépartners vinden? Zijn er al bedrijven die interesse betoond hebben? Ook is er de terechte vraag van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten of Vlaanderen het aantal financiële engagements via diverse pps-constructies nog voldoende onder controle heeft.

De gemeentelijke autonomie is belangrijk. Daarom moeten de lokale besturen ook op langere termijn voldoende financiële garanties krijgen. De minister is enthousiast maar de bomen groeien niet altijd tot in de hemel. De uitvoering van het decreet zal over decennia lopen. Het zou kunnen dat Vlaanderen bijvoorbeeld over twintig jaar genoodzaakt is te sneren. Het parlement moet durven nadenken over de repercussies daarvan op de lokale besturen.

De heer Deckmyn besluit dat het ontwerp van decreet de verdienste heeft om de achterstand in onze sportinfrastructuur te willen wegwerken. Vlaams Belang zal het goedkeuren met de nodige reserves.

2. Standpunt van het heer Johan Sauwens

Het ontwerp van decreet geeft de heer *Johan Sauwens* een déjà-vu. In de jaren zeventig en tachtig gaven ministers de gemeenten cheques voor sportinfrastructuur, voor een bibliotheek, een cultureel centrum enzovoort, het zogenaamde toelagebeleid. Meestal werden die cheques publiekelijk overhandigd, op dorpspleinen of markten. Voor dorpspleinen, dorpsherwaardering, riolering, zwembaden, voor alles waren er sectorale subsidiepotjes, vooral voor de sectoren cultuur in de brede betekenis, dus sport inbegrepen. Bij een evaluatie van de bestedingen, bleek dat gemeenten die de juiste vrienden kenden, bijna altijd aan bod kwamen. Al hun projecten konden genieten van subsidies. Andere gemeenten, kleiner of met een meer zakelijke aanpak, moesten het doen zonder subsidies. De middelen werden to-

taal niet objectief besteed en er was een grote onrechtvaardigheid.

In het begin van de jaren negentig is het idee gegroeid om een Vlaams Investeringsfonds op te richten, waarbij alle gemeenten trekkingsrechten kregen op basis van objectieve parameters. Alle sectorale subsidiepotjes werden samengebracht in de Vlaamse begroting. Dat betekende een enorme versterking van de gemeentelijke autonomie en zorgde voor maatwerk. Een volgende regering heeft het Investeringsfonds geïntegreerd in het Gemeentefonds om de gemeenten en hun basisfinanciering nog meer te versterken.

Tegenwoordig voelen steeds meer Vlaamse excellenties de drang om zich te profileren en terug op de stads- of dorpspleinen een gullegeversmentaliteit tentoon te spreiden. Zij willen net als in het verleden bepalen wat Vlaanderen nodig heeft en wat niet, ze willen bepalen of gemeenten de norm halen of niet. Ze baseren zich niet zelden op twijfelachtige studies. Dat is tijdens de hoorzitting gebleken.

In Vlaanderen zijn er een 3000 à 4000 voetbalpleinen, maar de minister wil 84 kunstgrasvelden aanleggen met Vlaamse middelen. Dat is een vrij verre gaande vorm van paternalisme. Het is aan de gemeenten om het debat over de ontbrekende faciliteiten, ook op sportgebied, te voeren. De gemeente hoort daarbij niet alleen te beslissen over de kenmerken van de infrastructuur, maar ook over de financieringsvorm. Die discussie hoort het lokale niveau toe.

Het is goed dat Vlaanderen middelen heeft voor sportinfrastructuur, maar die middelen moeten gaan naar bovenlokale sportinfrastructuur, zoals bijvoorbeeld schaatsbanen en degelijke competitiezwembaden. Dat zou een daadwerkelijke bijdrage aan de infrastructuur zijn. Grote indoorhallen zoals de topsporthal in Gent, zijn echt nodig.

De heer Sauwens benadrukt dat de basiskritiek van CD&V blijft gelden. Vlaanderen kan de gemeenten meer middelen geven via de basisfinanciering, of zelf bovenlokale sportinfrastructuur aanleggen. De in het ontwerp van decreet voorgestelde werkwijze zorgt voor meer planlast en creëert een Mattheuseffect, want kleinere gemeenten zullen niet zo snel visionaire projecten indienen.

De voorstellen moesten ingediend zijn op 21 december 2007, maar pas in april 2008 wordt het decreet goedgekeurd. Dat is de omgekeerde weg. Het moet volgens de heer Sauwens zo vlug gaan omdat het initiatief tegen 2009 de erelijst van de minister moet sieren. Het is een typisch voorbeeld van de mediademocratie anno 2008.

De minister kiest blijkbaar voor een pps-systeem dat heel veel vragen oproept. Het is een risicovolle onderneming die dertig jaar ver reikt. De minister sprak in een andere situatie ooit van een geërfd klotendossier. Het zou wel eens kunnen dat een van zijn opvolgers dat ook zal zeggen over dit pps-dossier.

De heer Sauwens dringt erop aan om de behoefte-studie aan de commissieleden te bezorgen. Is aan de onderzoekers trouwens gevraagd om de private infrastructuur van scholen en bedrijven mee op te nemen in de inventaris?

De kernkritiek blijft dat het ontwerp van decreet haaks staat op de uitgangspunten van het Gemeentefonds en op het kerntakendebat. Het is niet correct ten opzichte van de gemeenten die wel veel geïnvesteerd hebben in sportinfrastructuur.

De Vlaamse ministers belijden in elk geval met woorden een groot respect voor de lokale overheden, maar in praktijk stelt het weinig voor. De gemeentelijke autonomie is echter een sleutelwoord in het regeerakkoord en de CD&V-fractie zal ze met hand en tand verdedigen.

Als voorbeeld verwijst de heer Sauwens naar een concreet dossier in de gemeente Evergem. Deze gemeente besliste recent om geen project in te dienen in het kader van het Vlaams sportinfrastructuurfonds. Dat is een beslissing die de gemeente, na grondige studie van het dossier, in volle autonomie neemt. Tegen die beslissing werd door een gemeenteraadslid bij brief van 4 januari 2008 klacht ingediend bij de gouverneur. De provinciegouverneur verzamelde een aantal elementen om de klacht te behandelen. Op het moment dat de gouverneur de klacht moet behandelen, wordt echter vastgesteld dat de Vlaamse minister bevoegd voor Sport, het nodig heeft gevonden om zich in dit dossier te mengen. In een brief van 31 januari 2008 aan het gemeenteraadslid dat de klacht heeft ingediend, laat de minister het volgende weten: “Ik heb met veel belangstelling kennis genomen van uw schrijven aan de heer gouverneur van Oost-Vlaanderen met betrekking tot mijn Vlaams sportinfrastructuurfonds. Ik betreur samen met u dat de gemeente Evergem hierop niet heeft ingetekend. Het was immers een enorme opportuniteit om met steun van de Vlaamse Gemeenschap de achterstand in sportinfrastructuur weg te werken. Ik kijk dan ook met veel belangstelling uit naar het antwoord van de gouverneur.”.

De provinciegouverneur is Vlaams regeringscommissaris, en moet dus eigenlijk doen wat de minister als lid van de Vlaamse Regering zegt. Hiermee laat de minister zich niet alleen uit over een autonome beslissing van de gemeente in kwestie. Hij doet dat ook zonder enige kennis van het dossier in kwestie.

Hij baseert zich enkel op een eenzijdig schrijven van een lid van de gemeenteraad. Naar aanleiding van dit voorval rijst de vraag of gemeenten nog autonoom kunnen beslissen om al dan niet een aanvraag in te dienen voor het Vlaams sportinfrastructuurfonds.

De heer Sauwens vraagt de minister waarom hij dergelijke brief heeft verstuurd, nadat reeds een klacht ter beoordeling voorgelegd werd aan de provinciegouverneur? Is de minister misschien de overtuiging toegedaan dat de provinciegouverneur niet in staat is om in volle onafhankelijkheid een beslissing te nemen? Is dergelijke brief verzoenbaar met het Vlaamse regeerakkoord waar voortdurend wordt gesproken over gemeentelijke autonomie, en subsidiariteit en respect voor het lokale bestuur? Kan de minister bevestigen dat een gemeente volledig vrij en autonoom, op basis van alle objectieve gegevens, zelf mag en moet beslissen om al of niet in een aanbod van de Vlaamse Regering te stappen?

Dit voorbeeld wijst volgens de heer Sauwens op een bepaalde attitude, een mentaliteit die in het centrale beleid heerst, en haaks staat op wat het met woorden belijdt. De VVSG heeft tijdens de hoorzitting letterlijk gezegd dat de druk om in het plan te stappen groot was, terwijl de vraagtekens nog veel groter zijn.

De 84 kunstgrasvelden zullen voornamelijk voetbalvelden zijn. In hoeverre hebben de contacten met de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) geleid tot enige aanpassing van de KBVB aan de Vlaamse decreten? Het is immers belangrijk dat de afspraken en de resoluties van het parlement op een correcte manier nagekomen worden.

De CD&V-fractie vindt het goed dat er middelen vrijgemaakt worden voor sportinfrastructuur. Maar de wijze van toekenning en de keuze van de projecten roepen wel vragen op. De spreker vraagt tijd om na de bespreking zijn uiteindelijke stemgedrag te bepalen.

3. Standpunt van de heer Dirk de Kort

De heer *Dirk de Kort* wijst erop dat de memorie van toelichting correct stelt dat in het kader van de VLAREM-wetgeving heel wat zwembaden gesloten werden. Lang geleden is er in dat verband al een betere samenwerking tussen het Vlaamse en lokale niveau geopperd. Toen is er voor het eerst van gedachten gewisseld over pps. Meer principieel stelt de CD&V-fractie de vraag: is de huidige keuze voor pps gebaseerd op noodzaak of liefde en is het wel de juiste keuze? Pps moet immers de sterke kanten van de publieke en de private sector verenigen. Vers geld aantrekken – omdat de Vlaamse overheid niet mag

lenen wegens de ESR-neutraliteit – mag niet het enige doel zijn. De VVSG heeft in dit verband terecht opgemerkt dat pps geen doel op zich mag worden, geen tovermiddel is, en evenmin een automatische garantie is voor een goedkopere overheidsinvestering. De overheid moet immers rekening houden met alle aspecten van een dossier, de kwaliteit van de dienstverlening, de publieksvriendelijkheid, de toegankelijkheid, de veiligheid, de duurzaamheid. Uiteraard zullen de private partners voornamelijk het accent leggen op de winst. Een goed evenwicht is noodzakelijk, maar moeilijk te bereiken. Dat blijkt ook bij andere pps-projecten.

CD&V heeft ook bedenkingen bij de oprichting van de sportfacilitator door de Vlaamse overheid. De reguleringssimpactanalyse (RIA) onderzocht helaas een bepaald aspect niet, namelijk of de pps-formule wel goedkoper is voor de lokale besturen. Als er daar toch studiewerk rond gebeurd is, zou het interessant zijn dat alsnog te krijgen. Het is immers best mogelijk dat het voordeliger is voor de Vlaamse gemeenten en dus voor de Vlaamse belastingbetaler om dergelijke sportinfrastructuur te realiseren via wat de VVSG de rechtstreekse weg noemde. De heer de Kort verwijst naar een aantal mogelijke werkinstrumenten: een intergemeentelijke samenwerking, een autonoom gemeentebedrijf, goedkope gemeentelijke leningen door het systeem van borgstelling door lokale overheden, en de formule van domeinconcessie of erfpacht waardoor het lokaal bestuur via onderhandelingen maatwerk kan realiseren. Door meer maatwerk kan er immers rekening gehouden worden met de lokale behoeften, want de specifieke vragen en verwachtingen van elk lokaal bestuur zijn verschillend. Ook de lokale marktsituatie bepaalt de aard en de kostprijs van het project. Een een-op-eenrelatie van lokaal bestuur en private partner, ondersteund door de sportfacilitator, biedt volgens ervaringsdeskundigen de beste garanties op een geslaagd project. Volgens het ontwerp van decreet zal de sportfacilitator echter in de plaats treden van de twee meest betrokken partijen, en zal dus niet enkel ondersteunen en adviseren. Het respect voor de lokale autonomie komt hierdoor in het gedrang.

De zogenaamde volumekorting door schaalvergroting via de clustering van de dossiers rond vier infrastructuurtypes (de eenvoudige sporthallen, de kunstgrasvelden, de eenvoudige zwembaden en multifunctionele sportcentra) kan volgens de heer de Kort evengoed gerealiseerd worden door met meerdere gemeenten samen te onderhandelen met private investeerders, of nog beter door intergemeentelijke sportinfrastructuurprojecten op te zetten. Hij verwijst naar een pps-constructie voor de bouw van een zwembad door twee lokale besturen. De omliggende gemeenten suggereerden hun bevolking gewoon om een abonnement te nemen voor dat zwembad. Niet

alleen moesten ze niet investeren, ze gaven hun inwoners zelfs een korting op dat abonnement. Dat is een voorbeeld van hoe bepaalde besturen zeer zware inspanningen doen en hoe andere besturen daardoor op een goedkope manier sportfaciliteiten kunnen aanbieden aan hun bevolking.

Daaruit vloeit een tweede principiële vraag voort. Zullen de voordelen voor de gemeentebesturen voldoende groot zijn en wordt er dus optimaal gebruik gemaakt van de kansen die pps te bieden heeft? CD&V heeft zijn lokale mandatarissen in ieder geval aangeraden om niet lichtzinnig in dit systeem te stappen en de alternatieven te onderzoeken. De spreker is ervan overtuigd dat ook de Vlaamse overheid de kostprijsvergelijking maakt. Hoe meer gemeenten in het systeem stappen, hoe groter allicht de baten zullen zijn.

Ook de keuze van infrastructuurtypes roept vragen op. Waarom werd er aan de gemeentebesturen niet gevraagd welke infrastructuur zij nodig hebben? De beleidsplannen van het Sport voor Allendecreet zullen allicht al een zeker inzicht bieden. De keuzevrijheid is beperkt tot een aantal types die door de Vlaamse overheid gekozen werden. Zo zijn atletiekpistes uitgesloten. Waarom wordt er geen rekening gehouden met nieuwe sporttrends die dus ook andere infrastructuurbehoeften hebben, zoals skatepistes, joggingparcours, ruimtes voor boksen? Klopt het dat er enkel nieuwbouwdossiers mogelijk zijn en geen renovatiedossiers?

Is de subsidiëring enkel gericht op het bouwen van nieuwe bijkomende infrastructuur en niet op een betere ontsluiting van de bestaande infrastructuur, bijvoorbeeld van het onderwijs? Talrijke sporthallen, sportpleinen en zelfs zwembaden van het vrij- en gemeenschapsonderwijs zouden immers beter benut kunnen worden. Dat vergt wel enige aanpassingen om ze te laten voldoen aan de VLAREM-wetgeving, de regelgeving over legionella, om de energiekosten te drukken en het sanitair te moderniseren. Als daarnaast de toegankelijkheid wordt verhoogd, zijn er echter heel wat mogelijkheden.

De keuze voor eenvoudige zwembaden sluit bovendien niet echt aan bij het hedendaagse gebruik van zwembaden. De studie van professor Van Hecke gaat voor het berekenen van de behoefte aan zwembaden te veel uit van een werkend of een schoolgaand publiek. Maar er zijn ook heel veel volwassena die overdag kunnen gaan zwemmen: omdat ze niet of niet meer werken, omdat ze op andere uren werken, bijvoorbeeld in ploegenstelsel. Het vernieuwende concept van zwembaden met beweegbare vloer en muren geeft veel meer mogelijkheden voor een optimaal gebruik. De nieuwe technieken maken het mogelijk om de verschillende doelgroepen tege-

lijk gebruik te laten maken van het zwembad: schoolzwemmen, clubzwemmen en recreatief zwemmen. Het eenvoudige zwembad is te veel gericht op het school- en clubzwemmen en komt te weinig tegemoet aan het recreatieve zwemmen.

In Europa en Vlaanderen is er bovendien een tendens naar clustering van sportdisciplines onder één dak. Dat biedt meer sportmogelijkheden aan de bevolking, zorgt voor meer synergie in exploitatie, is beter betaalbaar voor iedereen, bespaart energie en ruimte enzovoort. De minister laat een kans liggen om dat te stimuleren.

Volgens de minister zou er met de multifunctionele sportcentra wel meer maatwerk mogelijk zijn, onder meer via een aparte modelovereenkomst. De heer de Kort vraagt zich echter af bij welke organisaties die modelovereenkomst nog zal worden getoetst? Bij de lokale overheden, bij het Vlaams Kenniscentrum, bij private partners? En worden de sportfederaties betrokken bij de concrete uitwerking van de infrastructuurdossiers zodat de tekorten op het vlak van technische normering en functionaliteit kunnen worden voorkomen zonder de behoeften van de recreanten uit het oog te verliezen? Zijn er garanties opgenomen zodat de exploitatie van de infrastructuur door privébedrijven niet zal leiden tot een stijging van de tarieven? De spreker wijst ook op de vraag van de Vlaamse Sportraad over de Bloso-infrastructuur: waarom moeten deze centra door de overheid zelf uitgebaat worden en niet zoals in de toeristische sector via erfpachtovereenkomst door private uitbaters?

De heer de Kort heeft nog een paar bedenkingen bij clustering. De clustering van de aanbestedingsdossiers heeft voordelen zoals het samenbrengen van expertise in een multidisciplinair team en een volumekorting, maar houdt ook risico's in. Men kan de dossiers moeilijker aanpassen aan lokale behoeften. Trouwens, op welk moment van de procedure kunnen de gemeenten hun eigen behoeften inbrengen in het dossier? Dat was een vraag van het ISB.

Worden de risico's van elk dossier wel eerlijk ingeschat en verdeeld over de partners en hoe kan je die omzetten in effectieve cijfers? Als het risico wordt afgewenteld op de privépartner, staat daar altijd een prijs tegenover. Is het dan niet interessant om te zorgen voor een borgstelling waardoor de gemeenten aan gunstige voorwaarden een lening kunnen afsluiten? En wat met het inperken van de risico's waarvoor Vlaanderen en de lokale overheden afhankelijk zijn van andere overheden of van juridische procedures?

Het is voor de heer de Kort ook de vraag of door de clustering de voordelen van de samenwerking met de

private partner niet verloren gaan. Een fitnessruimte of wellnesscentrum in een zwembad maakt het project voor een private investeerder interessanter, maar is dit wel mogelijk met de bulkaanbesteding? Zullen de private partners gestimuleerd worden om actief te zoeken naar dergelijke extra activiteiten waardoor de investerings- en exploitatiekost zal verminderen?

Het decreet komt bovendien veel te laat. De gemeenten moesten hun aanvraag indienen op een moment dat er nog helemaal geen zicht was op de decretale onderbouw van dit grootscheepse plan. De lokale overheden moesten dus in het diepe water springen zonder zicht op het niveau of de temperatuur van het zwembadwater, ze wisten niet of er een redder aanwezig zou zijn en al helemaal niet hoeveel een ticketje zou kosten en hoe laat het zwembad zou sluiten. Geen enkele ouder zou een kind in die omstandigheden laten zwemmen, maar de minister vond dit blijkbaar geen probleem. Enkel de financiële kortetermijnbonus en druk van lokale sportverenigingen verklaren waarom velen de sprong in het water waagden.

In het persbericht bij de bekendmaking van het aantal ingediende dossiers leest de heer de Kort: “In de loop van de maanden januari tot en met maart zullen deze projecten beoordeeld worden en zal de minister de selectie bekendmaken.”. De CD&V-fractie gaat hiermee niet akkoord. De minister kan uiteraard de administratieve voorbereiding al afhandelen maar de behandeling van de dossiers door de selectieadviescommissie en de uiteindelijke selectie van de projecten door de minister kan pas gebeuren na de plenaire goedkeuring van het ontwerp van decreet. Immers, procedurefouten kunnen de hele procedure verlammen. Hoe zit het trouwens met de samenstelling van de commissie?

CD&V is tevreden dat bij de selectie rekening zal worden gehouden met criteria zoals het ten goede komen van de projecten voor meerdere gebruikers, zoals sportclubs, individuele sportbeoefenaars, scholen en gemeenten. Ook de speciale aandacht voor het rationele energieverbruik, zodat de Vlaamse overheid met haar energiezuinige sportinfrastructuur een voorbeeld stelt en mee zorgt voor de realisatie van de Kyotodoelstellingen, is een goede zaak. Het is ook positief dat de minister oog heeft voor duidelijke architecturale criteria. CD&V wil echter graag volgende criteria toevoegen: optimale toegankelijkheid en evenwicht tussen realiseerbaarheid en behoefte. Dat laatste is een terecht voorstel van het ISB. Voorts moet er rekening gehouden worden met het potentieel en de mogelijkheden op de lokale private markt.

4. Standpunt van de heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* wijst erop dat de memorie van toelichting de tekorten op het vlak van sportinfrastructuur opsomt. De Vlaamse overheid zou zich daar niets van kunnen aantrekken en het afdoen als een gemeentelijke taak. Vlaanderen heeft zich echter als beleidsdoelstelling gesteld om de kwaliteit en de kwantiteit van de sportinfrastructuur te verbeteren. De lokale besturen kunnen daar dan vrijwillig op intekenen.

Het kerntakendebat is al veertig jaar aan de orde, en het zal gelukkig nooit volledig worden afgesloten. Er zijn wel al een aantal afspraken gemaakt, maar dat betekent niet dat er geen evoluties mogelijk zijn, of verantwoorde afwijkingen.

Het voorliggende ontwerp van decreet is voor de heer Caron geen decreet oude stijl, dat enkel lasten en verplichtingen oplegt. Het biedt mogelijkheden aan lokale besturen en initiatiefnemers om in volle autonomie, en bovendien gesubsidieerd, een inhaalbeweging te doen. Blijkbaar slagen ze daar vandaag met de dotaties uit het Gemeentefonds en het Investeringsfonds niet in.

De spreker is het ermee eens dat de mogelijkheden van de gemeentebesturen niet opnieuw mogen worden ondermijnd. Paternalistisch beleid moet vermeden worden. De Vlaamse overheid mag wel een impulsbeleid voeren. Als behoeften wetenschappelijk aangetoond zijn, en door allen aanvoeld worden, zou het trouwens laf zijn om de andere kant uit te kijken. De afspraken van het kerntakendebat beletten de overheid niet initiatieven te nemen zolang de verschillende niveaus elkaar niet voor de voeten lopen. De heer Caron vindt dat het ontwerp van decreet aan die voorwaarden voldoet. De gemeenten zijn niet verplicht op het systeem in te tekenen, ze kunnen ook de bestaande middelen en technieken aanwenden.

Daarenboven zoekt het ontwerp van decreet naar alternatieve financieringswijzen om meer mogelijk te maken. Het komt erop aan om genuanceerd en kritisch naar de pps te kijken. Deze regering gebruikt vaak het woord alternatieve financiering, dat is eerlijker want het gaat niet altijd over pps. Het is goed dat de financiële middelen gedeeltelijk privaat zijn en dat er door het volume goedkopere infrastructuur mogelijk is. Als de overheid, de investeerders en de sportclubs erbij winnen, zou de overheid goed gek zijn om het niet aan te wenden. Alternatieve financiering is in quasi alle beleidsdomeinen aanwezig, en dus ook in de zachtere sectoren. Economische voordelen en realisatiesnelheid zijn telkens de motieven. Het is geen heilige koe, maar koudwatervrees is ook uit den boze.

Er is een beperkt risico, namelijk de beschikbaarheidsvergoeding van dertig jaar, waarvan de Vlaamse overheid slechts een deel betaalt. De financieringsystemen zijn ook bedoeld om nieuwe leningslasten te vermijden. Gezien de financieringsvolumes kan de spreker zich niet inbeelden dat gelijk welke Vlaamse Regering de lokale besturen zal laten vallen. Het blijft wel een factor van onzekerheid.

Ook in de hoorzitting werd gewezen op de samenhang met het sportbeleid. Sportfederaties worden geprofessionaliseerd, er is een topsportbeleid en een lokaal sportbeleid. Dit ontwerp van decreet vormt volgens de heer Caron het sluitstuk én de onderbouw van een vernieuwd lokaal sportbeleid. Het kan een serieuze vernieuwing brengen in gemeenten met een infrastructurele achterstand. Hij pleit ervoor om de sportclubs en de gemeenten die kansen niet te ontnemen.

De heer *Johan Sauwens* is het hier niet helemaal mee eens, en wijst erop dat het kerntakendebat niet zonder redenen gevoerd is. Er was een sterke vraag naar vereenvoudiging van de bestuursstructuur en naar spaarzaam en sober beheer van de middelen. Niet alleen de Vlaamse overheid maar ook de bestendige deputaties lijden aan een sterke profileringsdrang waarbij gemeenten constant samengeroepen worden met het lokmiddel van kleinere en grotere subsidiepoten. Het provinciale niveau neemt terecht initiatieven inzake cultuur en sport. De Vlaamse Sportraad heeft echter aangedrongen op een wetenschappelijk verantwoord en permanent onderzoek naar de reële bovenlokale behoeften. Vlaanderen heeft bovenlokale infrastructuur nodig voor grote publieksgerichte manifestaties, voetbalmanifestaties, atletiekpistes, specifieke sportaccommodaties voor gehandicapten, grote indoorsporthallen enzovoort. De minister zou daar een enorme leemte kunnen vullen. Nu bekommert hij zich echter om wat strikt genomen een kerntaak is van het lokale bestuur. De middelen hadden echt wel beter georiënteerd kunnen worden.

5. Standpunt van de heer André van Nieuwkerke

Volgens de heer *André Van Nieuwkerke* gaat het over het algemeen niet zo goed met de sportinfrastructuur. Het Vlaams beleid moet een onderscheid maken tussen topsportinfrastructuur en andere sportinfrastructuur. Het ontwerp van decreet maakt dat onderscheid niet onmiddellijk, maar heeft de verdienste dat het oplossingen stimuleert. Inschrijvingen opvragen vooraleer het ontwerp van decreet goedgekeurd is, is echter een atypische werkwijze.

Een en ander moet echter pragmatisch bekeken worden. Het is goed dat er iets gebeurt, maar er kunnen

op middellange termijn correcties nodig zijn. Anderzijds kan er niet ontkend worden dat kunstgrasvelden een oplossing kunnen bieden voor verschillende clubs. Vlaanderen kampt immers met een beperkte ruimte. Ook voor zwembaden kan de nieuwe regeling een oplossing bieden. Het ontwerp van decreet biedt dus de mogelijkheid om een aantal concrete problemen aan te pakken.

Discussies over de sportfederaties en het lokale sportbeleid botsen op grenzen zolang de problemen met de sportinfrastructuur niet zijn opgelost. In de hoorzitting werd reeds benadrukt dat waar een goede sportinfrastructuur is, sportclubs een hoger niveau halen en er meer gesport wordt.

De heer Van Nieuwkerke wijst erop dat sportinfrastructuur niet het enige domein is waarin de Vlaamse Regering taken subsidieert die samenhangen met het lokale autonome beleid. Het ene sluit het andere trouwens niet uit. De Vlaamse overheid biedt geregeld hulp bij bepaalde projecten, bijvoorbeeld erfgoedprojecten, dus waarom niet bij sport?

De spreker pleit voor een pragmatische houding. Hij heeft geen problemen met eventuele correcties, maar de positieve kanten mogen niet vergeten worden. De lokale infrastructuur heeft er baat bij. Het onderscheid met de topsportinfrastructuur moet worden gemaakt, want ook dat debat is op komst. Ook voor voetbalstadions zullen alternatieve financieringsvormen nodig zijn. Het vooropgestelde bedrag is miniem. Sportgeïnteresseerde parlementsleden moeten ijveren voor een verhoging van dat bedrag. De privépartners moeten overtuigd zijn van de noodzaak dat de stadions moeten voldoen aan de normen, maar dat vergt middelen.

De heer Van Nieuwkerke bendaruikt dat er voor bepaalde sporten ook bijkomende topsportscholen nodig zijn. Ook die scholen moeten over aangepaste infrastructuur kunnen beschikken. Ook op dat vlak, maar dan zonder pps-formule, moet de overheid haar verantwoordelijkheid nemen.

6. Standpunt van de heer Jos Stassen

De heer *Jos Stassen* wenst het debat over het ontwerp van decreet via drie vragen te behandelen. Is er een behoefte? Is het de taak van de Vlaamse overheid die te lenigen? Is de gehanteerde techniek goed? Het is de verdienste van het misschien wel overhaaste en ietwat oppervlakkige onderzoek dat tijdens de hoorzitting werd voorgesteld, dat de verschillen in sportinfrastructuur tussen verschillende gemeenten, regio's en provincies werden vastgesteld. Daarenboven bleek de invloed van de infrastructuur op het aantal sporters. Er is dus wel degelijk behoefte aan

meer en betere sportinfrastructuur voor de gewone gebruikers.

Het is echter niet gemakkelijk te beoordelen of de Vlaamse overheid het geëigende niveau is om daarin het voortouw te nemen. Sinds 1970 heeft het nieuwe Vlaamse bestuursniveau zich gemanifesteerd door zich te mengen in het bestuursniveau van anderen. Het heeft een aantal evoluties geforceerd. Zonder de keizer-kostermentaliteit van het Bibliotheekdecreet was er echter niet in bijna elke gemeente een bibliotheek geweest. Het Vlaamse bevoegdheidsniveau heeft dezelfde cruciale rol gespeeld voor de culturele centra. Dit ontwerp van decreet past dus in de jacobijnse cultuur van het centraal opleggen van een aantal maatregelen. Anderzijds staat het haaks op het voornemen van deze en de vorige regeringen om te evolueren naar een nieuw partnerschap met de gemeenten en steden, waarbij die geld krijgen om een eigen beleid te voeren. Vanuit dat dubbele perspectief laat de spreker de tweede vraag onbeantwoord.

Is de gehanteerde techniek dan goed? Het is in elk geval goed dat de Vlaamse Regering investeert, alleen is niet duidelijk of de frequent aangewende pps-techniek de juiste is. De alternatieve financiering is een vorm van debudgettering. Bouwfirma's krijgen via consortia van banken garanties om te investeren en krijgen daarvoor een investeringsvergoeding. Het is dan wel geen lenen, maar uiteindelijk wordt er wel een verbruikersvergoeding betaald, dus op zich zijn de verschillen klein en is er ook niet zo veel verschil met de sale-and-leasebackoperaties. De technieken dienen om de klassieke lening te omzeilen omdat België een hoge schuldratio heeft. Er is niets mis mee dat een goed boerende overheid investeert en dat geld uit de markt haalt. De techniek wordt echter frequent en voor veel hogere bedragen aangewend, onder meer voor de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM), voor schoolgebouwen, voor bejaardentehuizen, voor ziekenhuizen. Dat veroorzaakt een sneeuwbaaleffect. Het is van het goede te veel. Allicht is het eerder de taak van de commissie Financien om dat te beoordelen. De regering legt echter een grote claim op de toekomst, want de Vlaamse overheid zal de eerstkomende twintig tot dertig jaar de beschikbaarheidsvergoedingen moeten betalen. Kortom, de techniek is goed gevonden, maar de spreker vreest dat ze te vaak gebruikt wordt en de werkingsmiddelen van de komende regeringen te zeer zal beperken.

7. Standpunt van de heer Hans Schoofs

De heer *Hans Schoofs* stelt duidelijk dat Open Vld de DBFM-formule onderschrijft. Pas als het definitieve kostenplaatje bekend is, zal blijken hoeveel gemeenten effectief op het systeem zullen intekenen.

De vraag is met hoeveel de private partner zal gaan lopen. En zal de 30 procent subsidies van de Vlaamse overheid voor de lokale besturen voldoende zijn om de beschikbaarheidsvergoeding op te hoesten? De uitbatingsoptie is een goede zaak. Private contractanten kunnen op het vlak van personeelsinzet een soepelheid aan de dag leggen die de publieke sector niet heeft.

De clusters en dan zeker de zwembaden, zijn volgens de heer Schoofs goed gekozen. Sinds het zwemmen deel uitmaakt van de eindtermen, heeft de overheid een verantwoordelijkheid tegenover de scholen. Momenteel zijn er immers scholen die de verplaatsing naar het zwembad niet georganiseerd krijgen. Zwembaden zijn basisinfrastructuur. Sportinfrastructuur werkt bevorderend voor de sportparticipatie. Dat moet het uitgangspunt zijn van de projecten: geen elitaire, hoogdravende projecten, maar basisinfrastructuur. Misschien moet er ook gedacht worden aan een databank voor sportinfrastructuur, waar alle overheden toegang toe hebben. Dat kan de participatie nog versterken.

Om procedurefouten te vermijden, zullen de inschrijvingstermijnen allicht verlengd worden. De gemeenten wachten op informatie over de definitieve afhandeling. Dat is belangrijk voor het opstellen van hun begroting. Er zijn echter nog heel wat vragen. Wanneer zal echter de definitieve selectie gebeuren? Hoe zal de selectieadviescommissie samengesteld worden? Wat is de rol van Bloso in de selectiecommissie? Zal Bloso bij de uitvoering betrokken worden? Welke administratie zal een en ander ter harte nemen?

Ten slotte heeft de heer Schoofs nog enkel vragen op de iets langere termijn. De memorie van toelichting heeft het ook over de hiaten in de infrastructuur voor golf, motorcross, de zogenaamde ruimte- en milieugebonden sportruimten. Is er een tijdsplan om aan die tekorten te verhelpen? Kan dat met deze formule?

8. Antwoorden van de minister

Minister *Bert Anciaux* is verheugd dat iedereen het belang van het ontwerp van decreet erkent. Het uitgangspunt is dat er in de Vlaamse Gemeenschap een fors gebrek is aan degelijke sportinfrastructuur. Een goede infrastructuur is nodig voor een betere sportparticipatie. Het parlement heeft het decreet op het sport-voor-allenbeleid enthousiast goedgekeurd. De voornaamste kritiek was dat er in het decreet geen aandacht besteed werd aan infrastructuur. De lokale partners, ook de sportverenigingen, krijgen voor het eerst middelen voor sport. De autonomie en de bewegingsruimte van de gemeenten inzake het lokale sportbeleid zijn groot, maar het aspect subsidiëring

van sportinfrastructuur ontbreekt in het decreet Sport voor Allen.

Op basis van een oudere studie, door Bloso gemaakt, bleek dat 600 miljoen euro investeringen nodig was om een optimaal klimaat voor de sportbeoefening te kunnen realiseren. Dat is een cijfer van enkele jaren geleden. Ondertussen is de sportparticipatie toegenomen, maar daardoor zijn de behoefte aan sportinfrastructuur en de daarvoor nodige middelen alleen maar vergroot. De 225 miljoen euro is dus een noodzakelijke inhaaloperatie om de sportparticipatie te realiseren.

Die middelen zullen niet volstaan om alle tekorten op het vlak van sportinfrastructuur weg te werken. Het zijn de middelen nodig om de tekorten op lokaal en provinciaal niveau weg te werken. Investeringen van de Vlaamse Gemeenschap in bovenlokale initiatieven blijven dus nodig. Daarover loopt een onderzoek. Verder zijn er wetenschappelijke studies van het steunpunt Cultuur, Jeugd en Sport en de studie van KPMG over de voetbalstadions. Het blijft dus niet bij dit ontwerp van decreet. De regering wil ook de andere problemen aanpakken. De kostprijs zal blijken bij de nadere invulling.

De laatste dertig jaar is er geen grote studie geweest over de behoefte aan sportinfrastructuur. De minister heeft niet gewacht op de resultaten van de nieuwe studie om een initiatief te nemen. Hij is alvast op de oudere Bloso-normen voortgegaan omdat de behoeften aan infrastructuur zo groot zijn. Wachten op de nieuwe studie zou betekenen dat de sportbeoefenaars nog vier jaar langer in de kou stonden.

Naast de inhaalbeweging zijn er nog een aantal uitgangspunten. De ESR95-neutraliteit betekent dat de infrastructuur door de overheid gefinancierd wordt en dat enkel de periodieke betalingen een impact hebben op de vorderingssaldi. Een tweede aspect is dat er een optimale waarde-kostprijsverhouding moest worden bedongen. De overdracht van risico's aan partijen die deze het beste kunnen beheren is het volgende aspect. Het moet inderdaad een win-situatie zijn voor beide partijen.

Het derde uitgangspunt is de autonome beslissingsbevoegdheid van de lokale overheden. Zij kunnen autonoom kiezen om in de voorgestelde structuur te stappen. Ze behouden de autonomie ook in de structuur. Ze behouden een significante beslissingsbevoegdheid.

Het vierde uitgangspunt is dat de minister aan PMV de mogelijkheid wil geven om via Sportinvest mee te investeren.

De aanvragen zijn gebaseerd op een bepaling van het decreet op het lokale sport-voor-allenbeleid. Het aantal aanvragen beantwoordt bijna volledig aan het aantal projecten dat de regering van plan is te subsidiëren. Natuurlijk zal het definitieve aantal pas bekend zijn op het moment van de beslissing. De minister heeft een meerjareninfrastructuurplan in het sportbeleidsplan van de gemeente verplicht gemaakt. Op basis daarvan is er vandaag reeds een beeld hoe de verwachting zal evolueren.

Slechts in een minderheid van de gevallen zullen er privé-exploitanten zijn, met name als de gemeenten uitdrukkelijk kiezen voor een DBFMO-project. Het gaat bovendien uitsluitend om de multifunctionele projecten. Bij het overgrote deel van de projecten zal de uitbating in handen zijn van de gemeente. Het is perfect mogelijk om renovatieprojecten in te dienen op voorwaarde dat het gaat om substantiële vernieuwingen.

Een van de grootste doelstellingen is dat elke gemeente kan deelnemen. De begeleiding en coaching zorgen er immers voor dat ook de kleinere gemeenten mee kunnen. De sportfacilitator is het middel om alle gemeenten op een deskundige wijze te helpen met hun project.

De 7,5 miljoen euro vormt een klein onderdeel van het totale sportbudget. Die middelen zullen deze regeerperiode in de begroting staan. Er moet dus geen nieuw geld gezocht worden. Het klopt niet dat de minister bouwt op de kap van de toekomst. Het geld zal recurrent vastgelegd worden. De opvolgers van de minister zullen geen middelen moeten zoeken om het project te realiseren. Elke toekomstige beleidsverantwoordelijke erft de mogelijkheden om het project voort te zetten. Als over een tiental jaar bespaard moet worden, heeft de 7,5 miljoen euro al lang niet meer de huidige waarde. Het gaat immers over een bedrag van beschikbaarheidsvergoeding dat niet geïndexeerd hoeft te worden. De gewone indexering zal zelfs een forse uitbreiding van het systeem perfect mogelijk maken.

De heer *Jos Stassen* beaamt dat mechanisme, maar wijst erop dat zijn opmerking over het totale bedrag over alle vormen van alternatieve financiering ging. De Vlaamse overheid dekt zich vrij goed in, onder meer door de formule van 30 percent. De gemeenten krijgen de infrastructuur maar moeten wel de overige middelen ophoesten. De gemeenten hebben niet direct zicht op de financiële consequenties. Die zullen pas blijken als er projecten zijn.

Minister *Bert Anciaux* wijst erop dat het grote verschil met voorheen is dat lokale besturen vanaf de eerste dag van de overeenkomst perfect zullen weten welke de totale kosten voor een bepaalde periode

zullen zijn. De huidige financieringsmethode maakt de kostprijs van het project eveneens duidelijk, maar de onderhoudskosten, de reële werkingskosten, de uitbatingkosten niet. Naast de duidelijkheid is het andere grote voordeel van de werkwijze dat de gemeente na de beheersperiode niet opnieuw zal moeten beginnen. Het gebouw zal immers niet in verval zijn, zoals vandaag na een zo lange periode vaak het geval is. De grootste waarborg is dat de gemeente alleen maar zal moeten betalen in functie van de beschikbaarheid van het gebouw. Dat sluit verborgen gebreken en verborgen afspraken uit.

De minister heeft het moeilijk met de kritiek dat het ontwerp van decreet de gemeentelijke autonomie aantast. Dat is niet correct. Hij zal punt voor punt de kritiek, vooral geuit door de VVSG, weerleggen, maar eerst wil hij de context schetsen. Hij heeft, zoals de heer Sauwens stelde, geen behoefte om op marktpleinen cheques uit te delen. Hij betwijfelt trouwens of dat hetzelfde effect zal hebben dan in de jaren tachtig. Het is allicht ook niet de beste electorale strategie.

De geschetste evolutie is correct, maar heeft, zoals de heer Stassen zei, ook zijn nut gehad. In de jaren tachtig werd er een toelagebeleid gevoerd zonder dat altijd even duidelijk was aan wie wat gegeven werd. De middelen werden allicht niet altijd objectief verdeeld. Via het Vlaamse Investeringsfonds, nadien het Gemeentefonds, is er in ieder geval een forse versterking geweest van de gemeentelijke autonomie. Men kan veel verwijten aan deze regering, maar niet dat ze de gemeenten geen extra financiële middelen heeft gegeven. De indexering van het Gemeentefonds is hoger dan wat er wordt vereist. Bovendien is op terreinen waar het voorheen het slechtst mee gesteld was, de grootste vorm van vereenvoudiging doorgevoerd. Onder meer op het vlak van sport hebben de gemeenten veel minder planlast dan ooit tevoren.

Het ontwerp van decreet neemt geen euro van de gemeenten af. Gemeenten die niet willen deelnemen, hoeven zich geen zorgen te maken ten opzichte van de minister. Zij moeten enkel verantwoording afleggen aan hun bevolking. De minister heeft de vrijheid te zeggen dat hij niet-deelnemen een gemiste kans vindt. Hij spreekt zich daarbij niet uit over een procedure, maar kan wel zeggen dat hij het politiek onverstandig vindt.

Gemeenten krijgen dus de mogelijkheid om collectief en in partnerschap een inhaaloperatie te realiseren. De gemeentelijke autonomie heeft ertoe geleid dat er een nooit geziene inhaaloperatie noodzakelijk is. De gemeentelijke autonomie wordt terecht bejubeld voor die gemeenten die hun nek hebben uitgestoken. Als de gemeentelijke autonomie een excuus

is voor de Vlaamse overheid om haar verantwoordelijkheid niet te nemen, is de sportbeoefenaar echter het slachtoffer. De minister geeft de bevolking een argument om haar gemeentebestuur op de mogelijkheden te wijzen. Dat is zijn taak als promotor van sport in de Vlaamse Gemeenschap. Het blijft een partnerschap dat op geen enkele wijze de gemeentelijke autonomie aan banden legt.

Kortom, de gemeenten kunnen autonoom beslissen en bovendien is de juridische zekerheid nog nooit zo groot geweest. Een parlement kan altijd een decreet wijzigen en elk decreet legt een claim op de toekomst. In dit geval geeft niet alleen het decreet, maar ook het burgerlijk recht een juridische zekerheid. Het is immers een contract. Zelfs als het parlement ooit het decreet wijzigt, zal de Vlaamse Gemeenschap haar verbintenissen moeten nakomen omdat er een contract is gesloten. Als het parlement beslist geen contracten meer na te komen, is er geen sprake meer van een democratie. Het ontwerp van decreet steunt dus de gemeentelijke verantwoordelijkheid, maar de gemeenten blijven vrij om er al dan niet op in te gaan.

De minister betreurt overigens de kritiek die door de VVSG wordt geuit, want haar vertegenwoordigers maakten deel uit van de stuurgroep. Deze onfaire houding wordt helaas bijna een gewoonte. Hun opmerkingen, en dat is cruciaal, kunnen echter bijna integraal weerlegd worden.

Op de opmerkingen over de ESR-neutraliteit antwoordt de minister dat ESR-neutrale projecten geen hoofdbekommernis zijn, maar wel de inhaalbeweging. Dat is een beleidskeuze. Gezien er geen mogelijkheid bestaat voor Vlaanderen om schulden aan te gaan, moet pps en de daaruit voortvloeiende ESR-neutraliteit als middel gezien worden om de inhaalbeweging te kunnen realiseren. Dat de private partner daardoor over een bevoorrechte onderhandelingspositie zou beschikken is echter onterecht. Ten eerste zal er aan de onderhandelingen steeds voldoende voorbereiding in tijd en omvang voorafgaan. De minister zal geen lintjes kunnen knippen vóór het einde van de regeerperiode. De overheid zal, indien nodig, bijgestaan worden door externe financiële, juridische en technische adviseurs. Ten tweede is er ook een krachtenbundeling van de overheid. Niet elke gemeente en ook niet elke sportfunctionaris is immers in staat om de bouw van sportinfrastructuur te begeleiden. De overheid beschikt niet enkel over een groep van experts, maar vertegenwoordigt daarenboven meerdere dossiers en gemeenten waardoor ze betere voorwaarden kan bedingen. Tot slot zijn er verschillende private partijen die reeds op de hoogte werden gebracht van de inhaalbeweging via een presentatie voor de sector, waardoor de concurrentie

eens te meer speelt. Op gebied van sportinfrastructuur is er voldoende interesse van privépartners.

De toekomstige verplichtingen voor de Vlaamse overheid zijn absoluut beheersbaar gezien er bij de berekening van de beschikbaarheidsvergoeding rekening gehouden wordt met de budgettaire limieten. Deze limiet is vastgesteld op maximaal 7,5 miljoen euro per jaar als totale toelage vanwege de Vlaamse Gemeenschap in de door de lokale overheden te betalen beschikbaarheidsvergoedingen. Dat bedrag is trouwens 7,5 percent van het sportbudget. Dat percentage zal tegen het einde van de regeerperiode gekrompen zijn doordat de sportbudgetten nog verder zullen stijgen.

Op basis van deze maximale overheidstussenkomst werd het aantal projecten bepaald dat gedurende tien tot dertig jaar kan worden gesubsidieerd. Daarenboven staan er ook absolute limieten op de tussenkomst, zodat het totale bedrag van de overheidstussenkomst niet overstegen wordt. Maar ook voor de gemeenten wordt het gevaar van budgettaire ontsporing ingedeekt, aangezien in de DBFM-overeenkomst duidelijk de voorwaarden in verband met de aanpassing van de beschikbaarheidsvergoeding worden vastgelegd. Die aanpassingen betreffen hoofdzakelijk de indexerings van het onderhoudsgedeelte van de beschikbaarheidsvergoeding. Het risico van prijswijziging voor de realisatie van de infrastructuur ligt bij de private partner zelf, gezien het bouwrisico volledig aan hem overgedragen wordt. De investeringswaarde die als basis dient voor de berekening van de beschikbaarheidsvergoeding, is dus bij het sluiten van de DBFM-overeenkomst bekend. Als het overeengekomen budget wordt overschreden, dan draagt de private partner, en niet de overheid, in principe de lasten. Dat is uiteraard een belangrijk voordeel voor de lokale overheid, aangezien uit de praktijk blijkt dat de uiteindelijke kostprijs van een traditionele aanbesteding maar al te vaak hoger ligt dan de gebudgetteerde kostprijs.

Een tweede opmerking van de VVSG ging over de onzekerheid over de nettokostprijs voor de gemeenten. De totale nettokostprijs kan onmogelijk in het decreet worden vastgelegd. Het ontwerp van decreet heeft immers ook tot doel een decretale basis te bieden voor toekomstige inhaaloperaties voor andere behoeften.

Op het ogenblik dat de gemeenten een onderhandelingsmandaat verlenen, zullen onderhandelingsmarges, onder andere voor de beschikbaarheidsvergoeding, worden vastgelegd. Het resultaat van de onderhandelingen mag deze marges niet overstijgen. Beschikbaarheidsvergoedingen moeten bijgevolg in de lijn liggen van wat de gemeenten hadden vooropgesteld. De financiële voorwaarden en andere modalitei-

teiten van de subsidie vanwege de Vlaamse Gemeenschap zullen deel uitmaken van een subsidie-overeenkomst die de geselecteerde aanvrager zal afsluiten met de Vlaamse Gemeenschap. De plafondbedragen van de subsidie van de Vlaamse Gemeenschap werden reeds bekendgemaakt via de eerste informatievergaderingen en voorlichtingsrondes voor de lokale overheden en via de website van het departement.

Het volgende punt van kritiek handelt over artikel 2, 7°, met het verzet tegen de verplichting tot het van Belgisch recht zijn van de DBFM-vennootschap. Vooreerst dient opgemerkt te worden dat hier twee zaken door elkaar gehaald worden. Uiteraard zijn buitenlandse private vennootschappen zeer welkom om mee te dingen. Dat kan de concurrentie en dus de prijs alleen maar gunstig beïnvloeden. Maar wat in het geïllustreerde artikel wordt bedoeld, is dat de uiteindelijke private partner aan wie de opdracht gegund wordt, een nieuwe SPV (Special Purpose Vehicle) opricht naar Belgisch recht. Dat heeft dus niet te maken met welke vennootschap meedingt. Men vreesde vooral dat vennootschappen zouden opgericht worden in een of ander belastingsparadijs, wat de controle van dergelijke vennootschappen bemoeilijkt. In principe werkt de verplichting voor een Belgische nationaliteit van de vennootschap niet concurrentieverstorend, gezien men tegenwoordig reeds op enkele maanden tijd een vennootschap kan opzetten.

Vanuit juridisch oogpunt kunnen echter vragen gesteld worden of een dergelijke bepaling in strijd is met de beginselen inzake vrijheid van vestiging en vrijheid van diensten, die worden voorgesteld bij de artikelen 43 en volgende en de artikelen 49 en volgende van het EG-verdrag. In die zin zou dit artikel dan ook geamendeerd kunnen worden. Dat lijkt de minister niet nodig omdat er momenteel dezelfde mogelijkheden worden gegeven aan buitenlandse vennootschappen om een SPV naar Belgisch recht op te richten. Er is dus geen discriminatie.

De VVSG formuleerde ook een opmerking bij artikel 3, §2, over de bevoegde entiteit. Vermits in dit ontwerp van decreet ook de mogelijkheid wordt gelaten om later een inhaalbeweging voor andere types van sportinfrastructuur te realiseren, werd de term bevoegde entiteit opgenomen. Voor de voorliggende inhaalbeweging bestaat de samenwerking uit het departement Cultuur, Jeugd, Sport, Media, het kabinet Sport, Bloso, het Vlaams Kenniscentrum pps en PMV. Het decreet wenst echter eventuele toekomstige entiteiten, die bepaalde expertise zouden kunnen leveren voor andere types van sportinfrastructuur, niet uit te sluiten. Bloso is op eigen verzoek geen onderdeel van de sportfacilitator maar heeft het recht en de plicht om nauw samen te werken met de facilitator.

Aangaande artikel 4, 3°, (oude decreet) is er bezorgdheid over de invulling van de beschikbaarheid en de risico's. De vraag in verband met de verdeling van beschikbare uren, stelt zich enkel bij de multifunctionele infrastructuur, en dan enkel nog wanneer gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid om de exploitatie over te dragen aan de privépartner via de DBFMO-formule. Voor kunstgrasvelden, eenvoudige sporthallen en eenvoudige zwembaden geldt in principe dat de infrastructuur steeds beschikbaar dient te zijn, ongeacht het tijdstip van de dag. Hier wordt de infrastructuur aan de gemeente ter beschikking gesteld door de private partner en het is de gemeente die autonoom bepaalt wie er gebruik van maakt. De graad van beschikbaarheid dient dan ook niet verward te worden met de bezettingsgraad van de infrastructuur. Voor de betaling van de beschikbaarheidsvergoeding wordt enkel gekeken of de infrastructuur beschikbaar is overeenkomstig het programma van eisen, met daarin vervat de output-specificaties.

Ook bij multifunctionele infrastructuur kunnen duidelijke afspraken gemaakt worden over de tarieven en het voorbehouden minimumgebruik, dus ook bij DBFMO. Vermits het individuele DBFM-contract wordt afgesloten tussen de lokale overheid en de private partner, heeft de gemeente uiteraard inspraak over de beschikbaarheid. Bovendien speelt de concurrentie een rol: de multifunctionele infrastructuur in privéhanden zal geen gebruikers kunnen afschrikken door hogere tarieven. Tussen gemeente en privépartner bestaat er een een-op-eenrelatie. De gemeente beschikt wel over de mogelijkheid zich te laten bijstaan door de sportfacilitator en door de experts en deskundigen.

De verdeling van de risico's zal zodanig zijn, dat diegene die ze het best beheerst, de risico's op zich neemt. Dat leidt tot een lagere kostprijs en dus een lagere beschikbaarheidsvergoeding, wat uiteindelijk de gemeenten ten goede komt.

De volgende VVSG-opmerking ging over artikel 10, 4°, de realiseerbaarheid. Bedoeling is dat deze inhaaloperatie op relatief korte termijn gerealiseerd wordt om het tekort aan sportinfrastructuur in Vlaanderen weg te werken. De mogelijkheid tot realiseerbaarheid wordt ook nagegaan in de vragenlijst. Bijgevolg kunnen de grootste problemen voorafgaandelijk gedetecteerd worden. Het is de bevoegdheid van de selectieadviescommissie om de aanvragen van lokale gemeenten ook op dit punt ernstig te onderzoeken.

De opmerkingen bij artikel 11 over de oproep, weerlegt de minister door erop te wijzen dat het sportinfrastructuurplan lange tijd op voorhand werd aange-

kondigd en voorgesteld. Hoewel er inderdaad nog geen decretaal kader bestaat, strikt gezien omdat dit ontwerp van decreet nog niet goedgekeurd is, werd er reeds een oproep gedaan naar de lokale overheden en de VGC om een dossier in te dienen. Uit het aantal ingediende dossiers blijkt dat de inhaalbeweging zonder meer een succes kan worden genoemd en dat een bijsturing bijgevolg niet nodig was.

Na publicatie van het decreet zullen de lokalen overheden een redelijke termijn krijgen om hetzij hun eerder ingediende aanvraag te bevestigen, hetzij een nieuwe aanvraag in te dienen, of een reeds ingediende aanvraag te corrigeren dan wel aan te vullen. Zoals de memorie van toelichting bepaalt, zal er altijd een band blijven bestaan met het andere decreet.

Wat artikel 14 betreft, kan er uitleg in verband met het subsidiabel gedeelte worden toegevoegd, maar dat lijkt de minister niet noodzakelijk. Voor gemeenten die zich aan het basisprogramma houden, zal de subsidiëring dicht in de buurt van 30 percent liggen. Voor gemeenten die echter een uitgebreider programma willen realiseren, zal het aandeel van de subsidie in de totale beschikbaarheidsvergoeding lager liggen omdat de subsidie enkel betrekking heeft op het basisprogramma. Dat maakt maatwerk mogelijk en is opnieuw een bewijs van de grote lokale autonomie. Dat is een keuze die de gemeente zelf kan maken. Te sterke afwijkingen van het basisprogramma zullen bovendien een verdere analyse vereisen gezien er dan nog bezwaarlijk sprake is van eenvoudige sportinfrastructuur. De selectieadviescommissie kan dat dan ook verder bekijken.

De resultaten van de wetenschappelijke behoeftestudie moeten met de nodige voorzichtigheid worden gehanteerd. De studie is een hulpmiddel, geen rigide evaluatietool. Als een gemeente boven de norm zit, betekent dat niet dat er geen behoeften zijn. Ook dat moet lokaal bekeken worden.

Het is natuurlijk niet de bedoeling om gemeenten die zwaar in sportinfrastructuur geïnvesteerd hebben, te benadelen of te straffen. De minister zal daarop toezien. Dergelijke gemeente heeft immers bewezen zonder steun te kunnen investeren in sportinfrastructuur. Zij heeft met andere woorden zelf aan sport de nodige prioriteit gegeven. Door het aanbod van vier verschillende vormen van sportinfrastructuur, kunnen ook gemeenten die zwaar geïnvesteerd hebben, gesteund worden bij de realisatie van nieuwe sportinfrastructuur, zoals bijvoorbeeld kunstgrasvelden.

Ook de opmerking dat er geen rekening gehouden wordt met nieuwe trends, is niet correct. Het ontwerp van decreet is zodanig geschreven dat de nieuwe regering op basis van de studie van het weten-

schappelijk steunpunt, het uitvoeringsbesluit over de typesportinfrastructuur kan aanpassen.

Zoals gezegd is renovatie mogelijk op voorwaarde dat ze substantieel is. Op de opmerking dat er geen garantie is dat pps de voordeligste werkwijze is, repliceert de minister dat de prijs niet de enige factor is. Ook de inhaalbeweging, de ondersteuning, de ESR-neutraliteit en de financiële zekerheid zijn belangrijke motieven.

De procedure zou onvoldoende wettelijke basis hebben. De procedure en het ontwerp zijn er echter gekomen op vraag van de sector zelf. Dat verklaart de snelheid. Als het ontwerp van decreet goedgekeurd is, is alles klaar om een tweede ronde te organiseren.

Bij de bespreking van de beleidsbrief waren nogal wat parlementsleden zeer sceptisch over de interesse van de gemeenten. Als er nu een duidelijke interesse blijkt, is het niet ernstig te beweren dat de minister de gemeenten het mes op de keel heeft gezet. Geen enkele gemeente heeft die klacht trouwens geuit. Het aantal ingediende dossiers wijst op een potentieel succes. Natuurlijk moet dat nog in praktijk blijken, maar momenteel is er zeker geen behoefte aan bijsturing.

Er werd gevraagd naar het bekendmaken van de behoeftestudie. Deze is raadpleegbaar op de website van het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

De keuze van de types is inderdaad een beleidskeuze. De minister heeft er al op gewezen dat het ontwerp van decreet de mogelijkheid biedt om bijkomende sportinfrastructuurbehoeften aan te pakken. Een beetje extra middelen volstaan voor de volgende ministers om eigen accenten te leggen.

Als de minister zich zou aansluiten bij de DBFM-formule van onderwijs, zou hij rekening moeten houden met de onderwijsnormen. Die normen zijn minder aangepast aan sportbehoeften. Het ontwerp van decreet geeft de gemeenten de mogelijkheid om meer dan één partner te hebben. Dus ze kunnen eventueel ook samen met de scholen projecten organiseren.

De vraag waarom Bloso-centra niet geëxploiteerd worden door derden is een politieke vraag. De minister is pleitbezorger van Bloso en zijn centra omdat die de democratisering van de sportbeoefening in de hand werken. Hij is ervan overtuigd dat een privatisering de toegankelijkheid zou beperken. De samenwerking tussen de privésector en de overheid moet verbeteren, maar dat betekent niet dat de privésector in de plaats van de overheid moet treden. Die blijft immers een essentiële gemeenschapstaak hebben.

De selectieadviescommissie komt pas samen na de goedkeuring van het ontwerp van decreet door het Vlaams Parlement. De dossiers worden administratief voorbereid, onder meer op basis van wetenschappelijk onderzoek. De selectieadviescommissie zal in de uitvoeringsbesluiten geconcretiseerd worden. Hoe dan ook lijkt het de minister belangrijk dat de kabinetten Begroting en Sport, Bloso, het departement CJSM, PMV, het Vlaams Kenniscentrum pps, de Vlaamse Sportfederatie en de Vlaamse Bouwmeester erin vertegenwoordigd zijn.

Wat de bouw van voetbalstadions betreft, wil de minister zijn verantwoordelijkheid nemen, maar de bal ligt in het kamp van de KBVB. Er zijn tal van interessante motieven om eindelijk de stap te zetten. Anders zal de bond het bijzonder moeilijk hebben om zijn clubs en leden ervan te overtuigen dat hij niet als enige verantwoordelijk is voor het ontbreken van overheidsmiddelen.

In 2008 zal de minister kunstgrasvelden voor topsportscholen aanleggen, onder meer de scholen in Brugge en Leuven zullen daarvoor in aanmerking komen.

De minister blijft ervan overtuigd dat hoe meer infrastructuur er is, hoe meer er aan sport gedaan wordt. Onderzoek bewijst dat trouwens. Het infrastructuuronderzoek zal voortgezet worden. Bloso heeft daarvoor de opdracht gekregen.

De minister herhaalt dat de gemeenten op het vlak van sportinfrastructuur in gebreke gebleven zijn. De sector was vragende partij voor een Vlaams kader dat een helpende hand zou uitstrekken naar de lokale besturen, die verantwoordelijk blijven. De minister is helemaal geen keizer-koster. De gemeenten beslissen autonoom.

Elke gemeente is vrij al dan niet voor pps te kiezen, ze kan ook een eigen pps opzetten. Het aangeboden systeem is een bijkomende mogelijkheid, maar zeker niet het enige middel om sportinfrastructuur op te richten. In de voorliggende constructie ligt het risico wel bij diegene met de meeste ervaring en de beste kennis.

Momenteel zullen ongeveer 120 tot 150 gemeenten deelnemen. Hun plannen zijn door hun gemeenteraden en de sportraden goedgekeurd.

Bloso heeft de opdracht gekregen om zijn databank te actualiseren. De organisatie krijgt daarvoor extra middelen. De Bloso-expertise wordt ingehuurd. PMV zal het samen met het departement en het Vlaams Kenniscentrum uitvoeren. Volgende regeerperiode is er voldoende ruimte om te investeren in motorcrossterreinen. Dat neemt niet weg dat de mi-

nister beloofd heeft om in alle provincies een bijkomende locatie te vinden.

Nadat het ontwerp van decreet goedgekeurd is, zal de regering de uitvoeringsbesluiten allicht nog voor het reces goedkeuren. De selectie van de eerste ronde zal eveneens voor het zomerreces gebeuren. De selectie van de DBFM-vennootschap is gepland voor het najaar van 2008. De tweede ronde zal plaatsvinden omstreeks februari of maart van 2009.

De minister hoopt dat zijn lange antwoord het pessimisme bij sommigen wegneemt zodat er voldoende enthousiasme is om het ontwerp van decreet goed te keuren.

9. Bijkomende vragen van de commissieleden en antwoord van de minister

De heer *Johan Deckmyn* blijft een koele minnaar van het ontwerp van decreet. De opmerkingen over paternalisme, dirigisme, beknotting gemeentelijke autonomie, jacobinisme, wijzen op terechte zorgen. Ondanks zijn gematigde optimisme blijft de spreker voorbehoud maken bij het dirigisme. Ook bij het Sport voor Allendecreet heeft de spreker dat gezegd. De enige echte autonomie van de gemeente is dat zij kan beslissen deel te nemen aan de regeling. De minister bevestigde trouwens die observatie. Eens ze deelnemen, zijn ze gebonden door de decretale bepalingen. Dat is ook logisch.

Minister *Bert Anciaux* wijst erop dat het decretale kader van in het begin tot op het einde een volledige inbreng van de gemeenten vereist.

De heer *Johan Deckmyn* bevestigt dat het ontwerp van decreet de lokale overheden mogelijkheden geeft om te investeren in lokale sportinfrastructuur. Toch merkt hij dat de meerderheid niet eensgezind is, want CD&V heeft felle kritiek. Het is jammer dat de meerderheid niet beter overlegd heeft.

Minister *Bert Anciaux* vindt de bezorgdheid over de meerderheid bijna ontroerend. Hij is blij dat dit het grootste argument van de oppositie is.

De heer *Johan Deckmyn* wijst erop dat de minister zijn cynisme verkeerd heeft begrepen. De meerderheid is groot en veelkleurig. Het is logisch dat de oppositie commentaar heeft bij de bijtende opmerkingen van meerderheidspartijen.

Over pps blijft de vraag of de Vlaamse overheid de financiële engagementen nog in de hand heeft. De bemerkingen van de heer de Kort dienaangaande

staven trouwens deze zorg. De spreker heeft evenmin een antwoord gekregen op de vraag of er garanties zijn dat de constructies niet zullen leiden tot een stijging van de toegangsprijzen.

Ook het rekening houden met de andere sporttrends, bijvoorbeeld de opkomst van lopen of joggen, is een terechte zorg van de VVSG. Eenmaal ingetekend zal de lokale overheid de eigen prioriteiten misschien ietwat naar achter schuiven ten voordele van die van de Vlaamse Regering. De opmerking van de minister dat er in de uitvoeringsbesluiten nog wijzigingen kunnen worden aangebracht, is voor de spreker mosterd na de maaltijd.

De VVSG behoort tot de stuurgroep en formuleert nu pas bezwaren. Dat frustreert logischerwijze de minister. Heeft hij zijn kritiek al geventileerd naar de VVSG? Zoals de spreker betreurt dat bepaalde kritieken niet met de meerderheidspartijen zijn doorgepraat, is dat jammer genoeg evenmin gebeurd met leden van de stuurgroep.

Renovatieprojecten komen volgens de minister dan toch in aanmerking. Welk aspect van het ontwerp van decreet biedt daarvoor de basis? Vlaams Belang heeft dus reserves ten opzichte van het ontwerp van decreet en betreurt, overigens niet voor het eerst, dat het deels retroactief is.

De heer *Dirk de Kort* wijst erop dat de vele vragen geen pessimisme impliceren. Het is goed dat er extra middelen komen voor de sportinfrastructuur. Een uitgebreidere memorie van toelichting had veel vragen vermeden. De resultaten van de behoeftestudie mogen dan wel op de website staan, maar de spreker heeft ze nog niet teruggevonden. Er leven ook heel wat vragen bij lokale besturen, onder meer over hoe de beleidskeuze voor de vier clusters gemaakt is.

Met zijn antwoorden heeft de minister heel wat aspecten verduidelijkt, onder meer de beleidskeuzes, zowel over het soort infrastructuur als de financieringsformule. Alle vormen van pps bevinden zich nog in een leerfase. De verschillende overheden kunnen de ervaringen best aan elkaar doorspelen. De spreker is tevreden dat PMV erbij betrokken wordt. Die heeft een grote deskundigheid op dat vlak. De goede praktijkvoorbeelden kunnen voor de diverse overheden een inspiratiebron zijn.

De heer de Kort merkt op dat de lokale besturen vanaf een bewonersaantal van 30.000 reeds eerder voor tal van initiatieven op zoek gegaan zijn naar pps-formules. Meer maatwerk is mogelijk door de onderhandelingen met de private partners. De clustering van grote projecten zal zorgen voor een totaal andere groep van mededingende bedrijven. Daardoor groeit het risico op juridische betwistingen, waar-

door de timing in het gedrang kan komen. De belangen worden immers erg groot. Het beperken van dat risico is zeker een aandachtspunt. Daarom zijn kleinschaligere projecten misschien te verkiezen. De minister heeft dat aandachtspunt wel naar voren geschoven voor multifunctionele sportcentra, maar past het niet toe voor de andere.

De heer *Hans Schoofs* wijst erop dat Open Vld heel positief is. Eens de uitvoeringsbesluiten klaar zijn, zal het kwestie zijn van goed te onderhandelen en van te eindigen met voldoende geïnteresseerde gemeenten. Schaalgrootte zorgt ervoor dat de overheadkosten van de projectvennootschap gespreid worden. Het huidige aantal geïnteresseerde gemeenten is een goede startbasis om een realistische groep over te houden om het project te doen slagen. De kostenstructuur en het uiteindelijke kostenplaatje voor de gemeenten zijn cruciaal. Open Vld zal het ontwerp van decreet alleszins goedkeuren.

Minister *Bert Anciaux* wijst erop dat de marges inzake toegangsprijzen van in het begin duidelijk moeten zijn. Goed bestuur betekent immers ook dat alle kosten bekend zijn. De clustering maakt het net mogelijk om de investeringsprijs te drukken en een daling te realiseren. Maatwerk voor de gewone zwembaden, de sporthallen en de kunstgrasvelden moet mogelijk zijn ondanks de clustering. Die sluit immers geen afwijkingen van de basisdossiers uit. Natuurlijk zijn er bepaalde vereisten gemeenschappelijk, anders is er geen sprake van een cluster en zijn de prijzen mogelijks niet concurrentieel.

De werkingskosten van de sportfacilitator vallen volgens de minister niet onder de 7,5 miljoen euro. Ze zijn een onderdeel van de reguliere begroting.

Misschien klopt de opmerking dat de memorie van toelichting te kort is, maar de overige voorbereiding is aanzienlijk. Er zijn ongeveer 80 voordrachten gehouden over het sportinfrastructuurfonds. Het congres van ISB ging integraal over dit onderwerp. Er zijn studieavonden georganiseerd. De website van CJSM is daar rond opgebouwd. Er is een boek over pps verschenen en er is een coachingproject van het ISB.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

Artikelen 1 tot en met 3

Deze artikelen worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 4

De heer *Dirk de Kort* vraagt aan de minister om de begeleiding van de subsidietrekkers te verduidelijken. Zullen alle geselecteerde gemeenten tijdens het hele traject begeleid worden? Zo ja, door wie? Zal de begeleiding voortgezet worden na de bouwfase? Dit is vooral belangrijk voor de kleinere gemeenten.

Minister *Bert Anciaux* deelt mee dat de sportfacilitator de begeleiding en de coaching op zich neemt. Die begeleiding stopt na de bouwfase, maar het lijkt de minister normaal dat het departement en PMV die taak voortzetten.

Artikel 4 wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 5

De heer *Dirk de Kort* vraagt meer duidelijkheid over de samenstelling van de selectieadviescommissie.

Minister *Bert Anciaux* wijst erop dat hij die vraag reeds beantwoord heeft. Het uitvoeringsbesluit zal de samenstelling vastleggen, maar zowel de kabinetten Begroting als Sport, Bloso, het departement, PMV, het Vlaams Kenniscentrum pps, de Vlaamse Sportfederatie en de Vlaamse Bouwmeester moeten vertegenwoordigd zijn.

Artikel 5 wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikelen 6 en 7

Deze artikelen worden zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 8

De heer *Dirk de Kort* informeert over hoeveel multifunctionele centra het in een eerste fase gaat: twee of vier? Is er meer aandacht voor die centra dan voor de zwembaden?

Minister *Bert Anciaux* antwoordt dat het er in de eerste fase vier zijn. Bij de begrotingsbesprekingen heeft de minister gezegd dat hij 1 miljoen euro extra recurrente middelen vastlegt om een aantal bijkomende multifunctionele centra mogelijk te maken in een volgende fase. De tweede ronde is bedoeld voor die multifunctionele centra en ook wel voor de kunstgrasvelden. Hij ontkent dat er minder aandacht gaat naar de zwembaden.

Artikel 8 wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 9

De heer *Johan Deckmyn* benadrukt de terechte opmerking van de Vlaamse Sportraad over de krappe termijn voor het indienen van de aanvragen.

De heer *Jos Stassen* vraagt of afgewezen gemeenten het feit niet kunnen aangrijpen dat het decreet nog niet in voege was toen de aanvragen ingediend moesten worden, om een procedure aan te spannen bij de Raad van State of een ander rechtscollege.

Volgens minister *Bert Anciaux* is dat niet mogelijk omdat in artikel 9 verwezen wordt naar het decreet van 9 maart 2007. De projectindiening geschiedde op basis van dat decreet en niet op basis van het voorliggende ontwerp van decreet. In het decreet op het lokale sportbeleid staat dat gemeenten hun sportinfrastructuurbeleid tijdens de bestuursperiode in kaart moeten brengen in hun sportbeleidsplan en daar moeten aangeven of ze interesse hebben om in te stappen of niet. Na goedkeuring van voorliggend ontwerp van decreet zal er een redelijke termijn zijn om projecten opnieuw in te dienen. De procedure van het huidige ontwerp van decreet zal starten nadat het goedgekeurd is.

De heer *Jos Stassen* informeert op welke basis de ingediende dossiers beoordeeld zullen worden.

Minister *Bert Anciaux* zegt dat de beoordeling zal gebeuren op basis van de uitvoeringsbesluiten van het voorliggende ontwerp van decreet. De minister is beducht voor voortijdige procedures. Het voorliggende ontwerp van decreet zal na goedkeuring door het parlement de enige basis zijn.

Het verwondert de heer *Jos Stassen* dat de dossiers ingediend zijn op basis van het ene decreet en beoordeeld worden op basis van een ander.

Minister *Bert Anciaux* beaamt dat. Na publicatie van voorliggend ontwerp van decreet zullen de lokale overheden een redelijke termijn krijgen om eventueel hun eerder ingediende aanvraag te bevestigen of te corrigeren, hetzij een nieuwe aanvraag in te dienen. De regels voor de vorm en inhoud van de subsidieaanvraag worden door de Vlaamse Regering bepaald op basis van het huidige ontwerp van decreet

Artikel 9 wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 10

De heer *Johan Deckmyn* verwijst naar 5° waarin staat dat sportinfrastructuur optimaal geografisch gespreid moet zijn over de regio's. Dat is niet zo eenvoudig. Zal men een arbitraire regeling hanteren? Hoe zal dat in zijn werk gaan? De Raad van State zegt bovendien over Brussel dat de gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, wegens hun tweetalig statuut, in beginsel niet kunnen worden beschouwd als instellingen die wegens hun activiteit kunnen worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de Vlaamse Gemeenschap, waardoor de bevoegdheid van die gemeenschap in het genoemde gebied inzake culturele aangelegenheden beperkt is. Wat is de mening van de minister dienaangaande?

Minister *Bert Anciaux* is ervan overtuigd dat de Raad van State zijn voluntaristische visie en beleid in Brussel niet zal tegenhouden. Het is trouwens niet de eerste keer dat de Raad van State die opmerking geeft. Het maakt geen indruk meer.

De heer *Johan Deckmyn* neemt er akte van dat de Raad van State geen indruk meer maakt op de minister.

Minister *Bert Anciaux* zegt dat het alleen in deze aangelegenheid zo is. Als de minister nu al uitspraak doet over de geografische criteria, treedt hij overigens in de plaats van de selectieadviescommissie. Regionale spreiding is duidelijk, het is een selectie-criterium. Dat zorgt ervoor dat bepaalde regio's, waar er wel geïnvesteerd is in sport, niet collectief uit de boot vallen.

De heer *Dirk de Kort* verwijst naar artikel 10, 4°. Daarin staat dat de projecten moeten gerealiseerd worden binnen de door Vlaamse Regering vastgelegde termijn. Gemeenten hebben niet altijd de timing zelf in de hand. Ze zijn bijvoorbeeld afhankelijk van vergunningen die moeten worden afgeleverd door andere overheden. Is de strakke timing realistisch en zal die niet leiden tot kwaliteitsverlies?

Minister *Bert Anciaux* herhaalt dat het de bedoeling is dat de inhaaloperatie op relatief korte termijn gerealiseerd wordt om het tekort aan sportinfrastructuur weg te werken. Het is niet de bedoeling te lang te wachten met de projecten. De realiseerbaarheid wordt nagegaan op basis van de vragenlijst. Bijgevolg kunnen de grootste problemen vooraf gedetecteerd worden. Het is de bevoegdheid van de selectieadviescommissie om de aanvragen van de gemeenten ook op dat punt ernstig te onderzoeken en daarover advies te formuleren. Vanzelfsprekend kan in bouwdoSSIERS de timing niet altijd exact vastgelegd worden.

Artikel 10 wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 11

De heer *Dirk de Kort* informeert of de historiek niet in de memorie van toelichting kan worden opgenomen. Daaruit zou duidelijk blijken dat de oproep een interactie betreft tussen twee verschillende decreten. Dat zal ook verduidelijken dat met ‘de oproep’ de lopende oproep bedoeld is.

Minister *Bert Anciaux* meent dat het commissiever-
slag in deze aangelegenheid voldoende duidelijkheid zal scheppen. Dit verslag kan mee gebruikt worden om tot een eenvormige interpretatie te komen.

Artikel 11 wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

Artikelen 12 tot en met 16

Deze artikelen worden unaniem aangenomen met 12 stemmen.

IV. EINDSTEMMING

Het ontwerp van decreet betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering wordt unaniem aangenomen met 12 stemmen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Johan DECKMYN Dany VANDENBOSSCHE
Dirk DE KORT
